

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2019 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku

Wydział XII Cywilny Sekcja do Spraw Egzekucyjnych

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Joanna Krata

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2019 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela **Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w G.**

przeciwko dłużnikowi **G. B.**

na skutek skargi dłużnika na czynności Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym G. (1) P. M., w sprawie **Km (...)**

p o s t a n a w i a :

1. oddalić wnioski dowodowe dłużnika o dopuszczenie dowodu z przesłuchania J. S. w charakterze świadka oraz o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron;
2. zmienić postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym G. (1) P. M. z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie egzekucyjnej Km (...) w ten sposób, że:
 - a) uchylić w całości punkt pierwszy sentencji, dotyczący przyznania wierzycielowi kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym i obciążenia nimi dłużnika G. B.;
 - b) zmienić punkt drugi sentencji, w ten sposób, że kosztami postępowania egzekucyjnego obciążyć w całości wierzyciela Wspólnotę Mieszkaniową przy ul. (...) w G.;
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie;
4. zasądzić od wierzyciela Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w G. na rzecz dłużnika G. B. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 80,00 zł (osiemdziesiąt złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego).

UZASADNIENIE

Dłużniczka G. B., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wystąpiła ze skargą na czynność Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym G. (1) P. M., w sprawie Km (...), tj. na postanowienie z dnia 10 grudnia 2018 r., kwestionując obciążenie jej kosztami postępowania egzekucyjnego, w tym kosztami zastępstwa prawnego wierzyciela.

Skarżąca wskazała, że nigdy nie zamieszkiwała w mieszkaniu przy ul. (...) w G., zatem doręczenia dokonywane na ten adres (wskazany przez wierzyciela we wniosku egzekucyjnym) były nieprawidłowe i nieskuteczne. Dłużniczka co najmniej od 1988 r. zamieszkuje na stałe w Izraelu.

Dłużniczka wskazała, iż wierzyciel miał możliwość ustalenia faktycznego adresu zamieszkania skarżącej poprzez zapoznanie się z aktami postępowania Sądu Rejonowego G. (1) sygn. akt XII Ns (...), bądź ze zbiorem dokumentów księgi wieczystej prowadzonej dla lokalu należącego do pozwanej. Ponadto w związku z wpłatami dokonywanymi do wierzyciela przez matkę dłużniczki został podany adres do doręczeń w Polsce (ul. (...) w G.), który wierzyciel mógł podać Komornikowi jako adres do doręczeń, gdyż pod tym adresem zamieszkuje matka dłużniczki.

Skarżąca podniosła także, iż nakaz zapłaty z dnia 24 września 2015 r. wydany przez Sąd Rejonowy w G. (1) w sprawie o sygn. akt I Nc (...), który został zaopatrzony w klauzulę wykonalności, utracił moc. Zdaniem skarżącej wierzyciel prowadził egzekucję niecelowo, a Komornik błędnie orzekł o kosztach postępowania egzekucyjnego obciążając nimi dłużniczkę, która nie ponosi winy za prowadzenie egzekucji przez Komornika na podstawie wniosku wierzyciela w oparciu o orzeczenie, które utraciło moc, a na którym oparto klauzulę wykonalności, a przede wszystkim które zostało wydane w następstwie podania przez wierzyciela nieprawidłowego adresu zamieszkania dłużniczki.

Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia Komornika przez obciążenie kosztami postępowania egzekucyjnego w całości wierzyciela, przyznanie od wierzyciela na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym, ewentualnie nieobciążanie jej takimi kosztami. Z ostrożności procesowej skarżąca wniosła o obniżenie opłaty stosunkowej, nie uzasadniając tego wniosku.

Skarżąca wnioskowała o przeprowadzenie dowodu z szeregu dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy I C (...) Sądu rejonowego G. (1), nadto o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron oraz przesłuchania w charakterze świadka J. S. na okoliczność wykazania, iż nigdy nie mieszkała i nie przebywała pod adresem wskazanym przez wierzyciela.

Skarżąca wniosła o zasądzenie od wierzyciela na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania skargowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Komornik przekazał uzasadnienie zaskarżonej czynności wraz z aktami egzekucyjnymi Km (...), wnosząc o oddalenie skargi w całości jako bezzasadnej.

Komornik wskazał, iż postanowieniem z dnia 30 listopada 2017 r. dokonał zawieszenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 820⁽³⁾ k.p.c., a wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności niezbędnych do podjęcia postępowania. W związku z tym Komornik postanowieniem z dnia 10 grudnia 2018 r. na podstawie art. 823 k.p.c. umorzył postępowanie egzekucyjne. Komornik wskazał, iż kserokopia postanowienia Sądu Rejonowego G. (1) z dnia 25 kwietnia 2018 r. wydanego w sprawie o sygn. akt I C (...) nie została mu przedłożona, zatem nie miał podstaw do uznania, że postępowanie egzekucyjne wszczęte zostało niecelowo.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...) zostało wszczęte na wniosek wierzyciela Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w G. z dnia 8 marca 2016 r. przeciwko dłużnikowi G. B. w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 24 września 2015 r., wydanego przez Sąd Rejonowy G. (1) w sprawie o sygn. akt I Nc (...), zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 8 lutego 2016 r. (k. 6 akt Km). Wierzyciel wskazał we wniosku egzekucyjnym, iż adresem zamieszkania dłużniczki jest adres przy ul. (...) w G. (k. 1 akt Km). W toku postępowania egzekucyjnego Komornik dokonywał doręczeń na podany przez wierzyciela adres. Korespondencja była zwracana przez operatora pocztowego do kancelarii komorniczej z adnotacją, iż przesyłek nie podjęto w terminie.

W toku egzekucji Komornik dokonał wszczęcia egzekucji z nieruchomości dłużniczki położonej w G. przy ul. (...) w G., dla której Sąd Rejonowy G. (1) prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) (k. 24 akt Km).

W dniu 7 kwietnia 2016 r. Komornik powziął od Prezydenta Miasta G. informację, iż dłużniczka nie figuruje w rejestrach ewidencji ludności miasta G. (k. 28 akt Km).

Pismem z dnia 18 kwietnia 2016 r. (złożonym nieco ponad miesiąc od złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji) wierzyciel poinformował, iż ustalił, że G. B. obecnie zamieszkuje w Izraelu (k. 35 akt Km).

W dniu 30 sierpnia 2016 r. Komornik przeprowadził czynności terenowe pod adresem przy ul. (...) w G. i ustalił, iż dłużniczka tam nie zamieszkuje (k. 42 akt Km).

Pismem z dnia 23 listopada 2017 r. dłużniczka wniosła o zawieszenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 820⁽³⁾§ 1 k.p.c. Dłużniczka wniosła również o doręczenie jej pełnomocnikowi wszelkiej korespondencji w sprawie z uwagi na fakt, iż nie zamieszkuje pod adresem przy ul. (...) w G. (k. 86 akt Km). Do wniosku załączono m.in. zaświadczenie wydane przez Sąd Rejonowy G. (...) z dnia 30 października 2017 r. w sprawie o sygn. akt I Nc (...), w którym Sąd stwierdził, że nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy G. (1) z dnia 24 września 2015 r. został uznany za doręczony pozwanej na adres przy ul. (...) w G. w trybie art. 139 § 1 k.p.c. (k. 92 akt Km).

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2017 r. Komornik zawiesił postępowanie egzekucyjne (k. 101 akt Km).

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2018 r. Komornik - uznając iż doszło do umorzenia postępowania egzekucyjnego z mocy prawa na podstawie art. 823 k.p.c. :

- w punkcie pierwszym sentencji - przyznał wierzycielowi reprezentowanemu przez radcę prawnego koszty zastępstwa adwokackiego w postępowaniu egzekucyjnym na kwotę 2 400,00 zł i obciążył nimi dłużnika

- w punkcie drugim sentencji - ustalił koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji w sprawie w wysokości łącznie 3 025,43 zł, przy czym obciążył wierzyciela kwotą 1 670,09 zł oraz orzekł o obowiązku zwrotu przez wierzyciela na rzecz Komornika kwoty 61,20 zł oraz orzekł o obowiązku zwrotu przez dłużnika na rzecz wierzyciela kwoty 1 670,09 zł, a także obciążył dłużnika kwotą 1 355,34 zł oraz orzekł o obowiązku zwrotu przez dłużnika na rzecz Komornika kwoty 1 355,34 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy Km (...).

Sąd zapoznał się również z dokumentami zgromadzonymi w aktach sprawy I C (...)(poprzednio: I Nc (...)) i ustalił, iż wierzyciel w dniu 2 lipca 2014 r. wystąpił przeciwko G. B. z powództwem o zapłatę. Wierzyciel wskazał w pozwie następujący adres zamieszkania dłużniczki: ul. (...) w G. (k. 2 akt I C (...)). Sąd dokonał doręczenia nakazu zapłaty z dnia 24 września 2015 r. na podany przez powoda adres w trybie tzw. awizo (K. 31 akt I C (...)).

Postanowieniem z dnia 7 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy G. (1) uchylił zarządzenie o uznaniu przesyłki adresowanej do pozwanej, zawierającej m.in. odpis nakazu zapłaty z dnia 24 września 2015 r. za doręczoną pozwanej, uchylił zarządzenia z dnia 11 grudnia 2015 r. o uprawomocnieniu nakazu zapłaty i postanowił ponownie doręczyć pełnomocnikowi pozwanej m.in. odpis nakazu zapłaty (k. 88 akt I C (...)).

Do akt sprawy I C (...) pozwana G. B. przedłożyła szereg dokumentów, celem wykazania faktu niezamieszkiwania pod adresem wskazanym przez powoda:

- poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię prawa jazdy dłużniczki wraz z klauzulą apostille i tłumaczeniem notarialnym wraz z klauzulą apostille

- poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię ciągu dalszego wypisu z rejestru ludności wydanego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Państwa Izrael z dnia 24 września 2017 r. z tłumaczeniem notarialnym, w którego treści wskazano adres i datę zamieszkania dłużniczki w Izraelu (tj. dzień 30 października 1988r.)

- własne pisemne oświadczenie, iż od roku 1988r. mieszka na stałe w Izraelu i nigdy nie mieszkała pod adresem: ul. (...) w G.

- pisemne oświadczenie A. L., dotyczące zamieszkania pozwanej na stałe w Izraelu i niezamieszkiwania przez nią pod adresem: ul. (...) w G.

Pismem z dnia 5 stycznia 2018r. pozwana wniosła w terminie sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 24 września 2015 r. (k. 111 – 113).

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2018 r. Sąd Rejonowy G. (1) m.in. stwierdził, iż nakaz zapłaty z dnia 24 września 2015 r. stracił moc w całości na skutek wniesienia przez pozwaną G. B. sprzeciwu od tego nakazu (k. 154 akt I C (...)).

G. B. w swej skardze zakwestionowała przyjętą przez Komornika zasadę obciążenia jej jako dłużnika kosztami postępowania egzekucyjnego, w tym kosztami zastępstwa prawnego wierzyciela. Skarżąca nie kwestionowała wysokości ustalonych przez Komornika kosztów postępowania egzekucyjnego, w konsekwencji postanowienie Komornika w tym zakresie uprawomocniło się.

Rzeczą Sądu w sprawie niniejszej było ustalenie, która ze stron winna ponieść koszty postępowania egzekucyjnego w sprawie Km (...), co z kolei wymagało przesądzenia czy wszczęcie postępowania egzekucyjnego przez wierzyciela było celowe.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w przepisie art. 770 k.p.c. dłużnik zwraca wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Przepis powyższy zawiera prawną regulację kosztów postępowania egzekucyjnego i stanowi *lex specialis* do art. 98 k.p.c. i następnie. Tym samym, obowiązującą w postępowaniu rozpoznawczym regułą odpowiedzialności za wynik procesu zastąpiono w postępowaniu egzekucyjnym zasadą odpowiedzialności dłużnika za koszty egzekucji, połączoną z zasadą kosztów celowych. Dłużnik zatem przeważnie zawsze ponosi koszty egzekucji, ale tylko w zakresie kosztów, które są zarazem niezbędne i celowe. Pojęcie niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego nie zostało zdefiniowane w przepisach. W orzecznictwie i doktrynie ugruntowane jest stwierdzenie, że egzekucja jest celowa wtedy, gdy podejmowane przez komornika czynności mają wpływ na sprawne zaspokojenie wierzyciela i są zgodne z przepisami prawa egzekucyjnego. Ocena celowości wszczęcia postępowania egzekucyjnego dokonywana jest na chwilę jego zainicjowania, przy czym należy mieć na uwadze okoliczności konkretnej sprawy.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd, po przeprowadzeniu szczegółowej analizy dokumentów zgromadzonych w aktach spraw I C (...) i Km (...), doszedł do wniosku, iż w sprawie Km (...) wszczęcie egzekucji nie było celowe.

Tytuł egzekucyjny – jak wykazała skarżąca – nie został doręczony dłużnikowi na jej aktualny na adres zamieszkania. Fakt ten potwierdził także Sąd Rejonowy G. (...), który postanowieniem z dnia 7 grudnia 2017 r. uchylił zarządzenie o uznaniu przesyłki adresowanej do pozwanej, zawierającej m.in. odpis nakazu zapłaty z dnia 24 września 2015 r. za doręczoną pozwanej, uchylił zarządzenia z dnia 11 grudnia 2015 r. o uprawomocnieniu nakazu zapłaty i postanowił ponownie doręczyć pełnomocnikowi pozwanej m.in. odpis nakazu zapłaty (k. 88 akt I C (...)). W toku postępowania egzekucyjnego doszło do upadku tytułu wykonawczego z uwagi na skuteczne wniesienie sprzeciwu pozwanej od nakazu zapłaty.

Dłużniczka załączyła do swojego wniosku z dnia 23 listopada 2017 r. o zawieszenie postępowania egzekucyjnego (k. 86 akt Km) poświadczone za zgodność z oryginałami:

- kopię prawa jazdy dłużniczki wraz z klauzulą apostille i tłumaczeniem notarialnym wraz z klauzulą apostille (k. 93 – 94 akt Km)

- kopię ciągu dalszego wypisu z rejestru ludności wydanego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Państwa Izrael z dnia 24 września 2017 r. z tłumaczeniem notarialnym (k. 97 – 98 akt Km), w którego treści wskazano adres i datę zamieszkania dłużniczki w Izraelu (tj. dzień 30 października 1988r.)

- kopię pisemnego oświadczenia dłużniczki, iż od roku 1988r. mieszka na stałe w Izraelu i nigdy nie mieszkała pod adresem: ul. (...) w G. (k. 95 akt Km)

- kopię pisemnego oświadczenia A. L., dotyczącego zamieszkania dłużniczki na stałe w Izraelu i niezamieszkiwania przez nią pod adresem: ul. (...) w G. (k. 96 akt Km).

W ocenie Sądu, skarżąca za pomocą dokumentów wykazała w sposób nie budzący wątpliwości, że w dacie wniesienia pozwu (02 lipiec 2014r.) przez Wspólnotę Mieszkaniową przy ul. (...) w G. nie zamieszkiwała pod adresem wskazanym w pozwie (ul. (...) w G.), co więcej co najmniej od 30 października 1988 r. zamieszkiwała na stałe w Izraelu.

Powodem i wierzycielem w sprawie była - reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika - Wspólnota Mieszkaniowa tworzona przez właścicieli lokali, położonych w budynku, w obrębie którego znajduje się lokal mieszkalny nr (...) wskazywany pierwotnie jako adres faktycznego zamieszkania G. B.. Członkowie zarządu Wspólnoty są właścicielami sąsiednich lokali. Przytoczone przez skarżącą okoliczności oraz powołane jako dowody w sprawie dokumenty wskazują na to, że Wspólnota Mieszkaniowa przy dochowaniu podstawowych standardów staranności winna liczyć się od początku z upadkiem tytułu wykonawczego, na podstawie którego wszczęła egzekucję przeciwko jednemu ze swych członków, który od kilkudziesięciu lat zamieszkuje na stałe w innym państwie i co do którego (jak wynika z pisma pełnomocnika powoda w sprawie I Nc (...), k. 25 i 26) ma wiedzę, że nie posiada numeru PESEL ani numeru NIP.

Oczywistym jest, że Wspólnota Mieszkaniowa, reprezentowana przez członków zarządu, będących członkami wspólnoty ma daleko większe niż inni wierzyciele możliwości ustalenia czy dłużnik – członek tejże Wspólnoty zamieszkuje w jej obrębie. Dysponuje wszak nie tylko wiedzą swych członków, ale ma dostęp do dokumentów (np. dotyczących płatności) wskazujących pośrednio lub bezpośrednio na fakt niezamieszkiwania bądź zamieszkiwania dłużnika w obrębie Wspólnoty. Zdaniem Sądu, Wspólnota Mieszkaniowa przy dochowaniu minimalnych standardów staranności winna wiedzieć, iż G. B. faktycznie nie zamieszkuje w budynku przy ul. (...) w G..

W ocenie Sądu, to wierzyciel winien ponosić koszty postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie tytułu wykonawczego, uzyskanego w postępowaniu rozpoznawczym, w którym tenże wierzyciel podaje nieprawidłowy adres zamieszkania strony pozwanej i dzięki temu - wobec błędnego przyjęcia skuteczności doręczenia odpisu nakazu zapłaty stronie pozwanej w trybie tzw. awizo - uzyskuje tytuł wykonawczy przeciwko niej.

W takiej sytuacji obciążenie dłużnika kosztami postępowania egzekucyjnego nie byłoby właściwe ze względu na regulacje wnikające z art. 770 k.p.c., art. 98 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Wierzyciel – reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika - winien zdawać sobie sprawę z konsekwencji, jakie niesie za sobą wskazywanie nieprawidłowego adresu zamieszkania dłużnika, zdawać sobie sprawę z odpowiedzialności za takie działanie, a w konsekwencji dochować należytej zawodowej staranności w tym zakresie.

Ze względu na powołane wyżej okoliczności, zachodzą przesłanki do obciążenia wierzyciela kosztami postępowania egzekucyjnego w sprawie Km (...) w całości. W konsekwencji, Sąd na podstawie art. 767 k.p.c. w zw. z art. 770 k.p.c. a contrario, orzekł jak w punkcie drugim sentencji.

W punkcie 3 sentencji, Sąd oddalił skargę w pozostałym zakresie, tj. w części w jakiej skarżąca wniosowała o zmianę zaskarżonego postanowienia Komornika poprzez przyznanie od wierzyciela na jej rzecz zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym.

Zgodnie z przepisem art. 108§ 1 k.p.c. zdanie pierwsze, Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Na mocy art. 13 § 2 k.p.c. zasada ta znajduje odpowiednie zastosowanie również w postępowaniu egzekucyjnym. W postępowaniu egzekucyjnym zastosowanie znajduje również zasada wyrażona w przepisie art. 109 § 1 k.p.c., która wprowadza prekluzję dla żądania kosztowego w stosunku do strony reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika.

W konsekwencji podkreślić należy, iż o kosztach postępowania egzekucyjnego komornik rozstrzyga definitywnie na zakończenie postępowania egzekucyjnego, wydając w tym przedmiocie stosowne postanowienie. W odniesieniu do strony reprezentowanej w postępowaniu przez profesjonalnego pełnomocnika, komornik może przyznać poniesione koszty (w tym koszty zastępstwa prawnego) wyłącznie na wniosek zgłoszony przed wydaniem postanowienia kończącego postępowanie w sprawie.

Przenosząc powyższe rozważania teoretyczne na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, iż pełnomocnik dłużnika w sprawie Km (...) nie złożył wniosku o przyznanie na rzecz dłużnika kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd, na mocy przepisu art. 767 k.p.c., art. 770 k.p.c., art. 108 k.p.c., art. 98 §1 k.p.c. oraz 109 §1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie trzecim sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania skargowego, Sąd orzekł w punkcie czwartym sentencji postanowienia na podstawie przepisów art. 100 zd. 2 k.p.c., i art.108 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c., mając na uwadze wynik postępowania, fakt uwzględnienia skargi w przeważającej mierze.

Na koszty sądowe w sprawie niniejszej złożyła się opłata stała od skargi w kwocie 100 zł. Wysokość kosztów wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił w stawce minimalnej 80 zł zgodnie z treścią przepisu § 8 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować i zakreślić w rep. Co;
2. odpis postanowienia doręczyć:
 - pełnomocnikowi wierzyciela wraz z odpisem skargi,
 - pełnomocnikowi dłużnika,
 - Komornikowi, zwracając akta egzekucyjne;
3. zwrócić akta IC (...)
4. akta przedłożyć Asystentowi z wpływem lub za 21 dni z epo i zpo.

G., dnia 23.09.2019 r.

SSR Joanna Krata